

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 6 april – 12:00 uur d.d. 7 april

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 Nederlanders met heftige bijwerkingen van het AstraZeneca-vaccin 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden getroffen LHV & verschillende huisartsen 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- ‘Vandaag D-day voor AstraZeneca-vaccin’, kopt AD. De uitspraak van hoofd vaccinatiestrategie Marco Cavaleri (EMA) over het mogelijke verband tussen het AstraZeneca-vaccin en de zeldzame combinatie van bloedstolsels (trombose) en een laag aantal bloedplaatjes (trombocytopenie) wordt in de ochtendkranten en op nieuwssites benoemd, maar daarbij wordt vaak nadrukkelijk gemeld dat de ‘echte’ uitspraak van de veiligheidscommissie van het EMA vandaag komt.
- Omroep West en Trouw melden op basis van een rondgang langs huisartsenpraktijken dat huisartsen ‘door het hele land’ tijdens het paasweekend zijn ‘platgebeld’ door bezorgde mensen vanwege de vaccinatiestop met het AstraZeneca-vaccin. Een LHV-woordvoerder herkent dit beeld: “Zelfs zo erg dat de reguliere zorg onder druk komt.” Huisarts en coördinator van het prikprogramma van huisartsen in Hollands Midden Noord Dennis Mook-Kanamori verzucht: “Het is een zootje.” Hij geeft aan dat praktijken enorm veel worden gebeld door mensen die een afspraak hebben: Wat moet ik nou doen? Mag ik wel? Mag ik niet? Mook-Kanamori zegt ook te zien dat de animo voor een prik met dit vaccin daalt.
- Vanwege de AstraZeneca-vaccinatiestop checken AD, De Telegraaf, de Volkskrant en NRC de gestelde prognoses met betrekking tot het Nederlandse priktempo. Behalve de Volkskrant gebruiken ze allemaal de uitspraken van minister De Jonge en zijn woordvoerder. Volgens de nieuwste informatie stelt NRC dat twintigers en dertigers ‘eind juni’ worden gevaccineerd. Waarop de woordvoerder van de minister zou reageren: “Je moet het breed zien: eind juni is de tweede helft van juni; en 1 juli is begin juli.” Volgens het hoofdredactioneel commentaar van De Telegraaf moet de minister ‘doorpakken’. Vaccineren is ‘de belangrijkste troef’ en ‘de enige echte weg uit deze crisis’, om zijn eigen woorden te gebruiken. “Niet meer met het voorschotelen van filmische scenario’s, maar door daad naar het woord te zetten: het priktempo op te schroeven en de grote voorraad vaccins weg te werken.”
- In een opiniestuk in De Telegraaf roept zorgbestuurder Marc Nelissen (MC Wetering in Amsterdam) op om alle zorgmedewerkers zo snel mogelijk te vaccineren. Volgens Nelissen is het ‘onbegrijpelijk’ dat zorgpersoneel moet wachten op vaccinatie, terwijl het besmettingsgevaar en het ziekteverzuim in de zorg bovengemiddeld hoog is. Nelissen noemt het ‘noodzakelijk’ om de reguliere zorg overeind te houden.
- ‘Voor het eerst in maanden zijn er weer lichtpuntjes in het verloop van de corona-epidemie in Nederland’, aldus de Volkskrant. Naast de dalende besmettingen wordt ook de aankondiging van de proefevenementen gezien als een lichtpuntje. De aankondiging wordt direct breed gedeeld en bekend gemaakt door pushmeldingen. AD en De Telegraaf zoomen in op de voetbalevenementen die weer met publiek gespeeld gaan worden. De kranten stellen dat het betaalde voetbal ‘blij verrast’ was met de aankondiging. Wel zijn er vragen vanuit voetbalclubs, waaronder Ajax, over onder andere de uitvoering. NVIC-voorzitter Diederik Gommers en LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers reageren eveneens positief op het nieuws en stellen dat evenementen zullen helpen in de bestrijding van de pandemie. Gommers plaatst hierbij wel de kanttekening dat de evenementen op een verantwoorde manier moeten plaatsvinden, omdat de ziekenhuizen momenteel vollopen en medisch personeel niet meer weet hoe ze het vol moeten houden.

Karakterisering van de berichtgeving

- x

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario’s)**Slachtoffers**

- CBS stelt – op basis van nog niet definitieve cijfers – dat er in 2020 veel meer mensen zijn overleden aan het virus dan gedacht. Het bureau gaat ervan uit dat zeker 20.030 mensen vorig jaar zijn gestorven als gevolg van een coronabesmetting. “Van hen overleden 17.357 mensen aan vastgestelde Covid-19”, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Bij 2.673 anderen was het coronavirus de vermoedelijke doodsoorzaak. Bijna 60% van de overledenen viel onder de Wlz.
- LCPS meldt dat het aantal coronapatiënten in Nederlandse ziekenhuizen sinds maandag is gestegen tot 2495, het hoogste aantal sinds half januari. Afgelopen etmaal 121 nieuwe patienten, de grootste toename sinds 4 januari.

Welke informatievragen leven er bij getroffen?

- Op de social mediakanalen van minister De Jonge vragen mensen waarom niet alleen mannen met het AstraZeneca-vaccin worden gevaccineerd.

In welke informatiebehoefte wordt voorzien? (‘5 vragen over...’)

- [NRC](#) geeft vanochtend antwoord op de vraag: ‘Wat zijn nu de risico’s van het AstraZeneca-vaccin?’.
- [RTL Nieuws](#) beantwoordt de vraag hoe de proefevenementen werken.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Uit onderzoek van Investico voor [Trouw](#), EenVandaag en De Groene Amsterdammer blijkt dat de makers van de vijf grote coronavaccins (Pfizer/BioNTech, Moderna, AstraZeneca, Sputnik V en Janssen) hun gepubliceerde onderzoeksdata over bijwerkingen vrijwel niet uitgesplitst hebben naar sekse. Daardoor is het onduidelijk of al in de testfase andere of ernstiger bijwerkingen bij vrouwen optraden dan bij mannen. Wereldwijd en ook in Nederland melden namelijk veel meer vrouwen dan mannen bijwerkingen van de vaccins. Voor het EMA is een seksspecifieke analyse van bijwerkingen geen harde eis voor goedkeuring van een vaccin.
- Uit wetenschappelijk onderzoek, van onder andere de Universiteit van Oxford, blijkt dat een derde van alle coronapatiënten zes maanden na genezing nog geestelijke of neurologische klachten heeft. Hoofdonderzoeker Paul Harrison (universiteit van Oxford) stelt dat het geestelijke effect van het coronavirus op de wereldbevolking 'aanzienlijk' kan worden. "Veel van deze aandoeningen zijn chronisch", concludeert hij.
- Het 'neusprayvaccin' van Intravacc is de eerste testfase doorgekomen. Volgens programmadirecteur Dinja Oosterhof is de productie van dit vaccin belangrijk omdat er 'een tweede generatie vaccins' nodig is om het virus te bestrijden.
- AstraZeneca is, naar aanleiding van de trombosemeldingen, gestopt met het testen van het vaccin op kinderen.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- [Omroep West](#) kopt op basis van een rondgang langs huisartspraktijken: 'Drukte bij huisartsen na stop AstraZeneca'. Een **LHV-woordvoerder** stelt: "Huisartsen worden platgebeld. Zelfs zo erg dat de reguliere zorg onder druk komt. [...] Patiënten zijn door deze tijdelijke stop in de war." De woordvoerder stelt dat huisartsen door 'de vele vaccin-vragen' minder tijd hebben om andere zorgvragen te beantwoorden. "Het is een zootje", verzucht **huisarts, epidemioloog en coördinator van het prikprogramma van huisartsen in het gebied Hollands Midden Noord Dennis Mook-Kanamori (Leiden)**. Hij geeft aan dat praktijken enorm veel worden gebeld door mensen die een afspraak hebben: "Wat moet ik nou doen? Mag ik wel? Mag ik niet?" Mook-Kanamori ziet dat de animo voor een prik met dit vaccin daalt. "Voordat er iets over werd gezegd, zag je in Limburg dat 85 tot 95% van de mensen die mochten komen, ook daadwerkelijk een vaccinatie kwamen halen. Wij zitten nu op 40%. Er kunnen nog afspraken worden gemaakt, dus ik hoop dat we op 60 of 70% gaan uitkomen, maar het is echt heel erg." Hij zegt ook: "Ik hoor van mijn bronnen dat de kans dat je iets krijgt iets van 1 op 100.000 is. Dat is een heel klein risico, en we krijgen er wel de ziekenhuizen mee leeg. Maar als mensen zich niet laten vaccineren en we blijven een grote groep houden die niet is ingeënt, ben ik bang dat we straks in september nog steeds met overvolle ziekenhuizen zitten." **Huisarts Aline Pikaar (Zoetermeer)** zegt: "Dit weekend was vooral de huisartsenpost heel druk met vragen. [...] En dan komt de vraag: komt iedereen die een afspraak gemaakt heeft ook opdagen?" Pikaar overweegt om mensen zelf te benaderen met de vraag of ze wel of niet komen. "En als mensen twijfelen, moeten we toch zeggen dat niet duidelijk is wanneer ze dan in aanmerking komen voor een vaccin en ook niet met welk merk ze dan gevaccineerd worden." Ook [Trouw](#) gaat langs bij twee huisartsenpraktijken en stelt dat huisartsen 'door het hele land' tijdens het paasweekend zijn 'platgebeld' door bezorgde mensen vanwege de vaccinatiestop met het AstraZeneca-vaccin. Het nieuws over het vaccin levert 'verwarring en onrust' op, beaamt **praktijkmanager Els te Loo van huisartsenmaatschap Duiven**. Ze schat dat 70 tot 80% van de belletjes naar de praktijk momenteel over de vaccinaties gaat. "Ze aarzelen of het nog wel verstandig is de prik te halen", vertelt ze. "Ook vragen sommigen of ze een ander vaccin mogen krijgen ..." Door de vele belletjes houden de huisartsen minder tijd over voor patiënten met andere vragen, zegt Te Loo. "Maar de druk op de praktijk wordt vanwege het vaccin een stuk groter." **Doktersassistent Kimberly van Viegen van huisartsenpraktijk de Fonteyn in Culemborg** beaamt dat beeld: "Ik ben per dag wel drie kwartier tot een uur bezig met het beantwoorden van vragen." Zo vragen veel mensen of ze eerder dan gepland terecht kunnen voor een prik. "Het beeld heerst dat er vanwege de stop meer dan genoeg vaccins beschikbaar zijn bij huisartsen", zegt Van Viegen. "Maar dat klopt niet." Vanwege de drukte maakte de praktijk een speciaal mailadres aan voor coronavragen. "Ik ben de hele dag door vragen aan het beantwoorden. En veel mensen negeren het mailadres en bellen alsnog." Volgens de huisartsen is bij patiënten niet altijd bekend dat losse praktijken niet over landelijk coronabeleid gaan. "Veel mensen vragen ons: waarom krijg ik het AstraZenecavaccin en mag ik geen andere?", zegt doktersassistent Van Viegen. "Iedere keer moeten wij weer de discussie aangaan en uitleggen dat wij geen invloed hebben op de prikstrategie." Te Loo beaamt dat.
- De Telegraaf spreekt met **praktijkhouder Matthijs van der Poel (Rotterdam)** en kopt 'Huisartsen lopen op hun tandvlees'. "Velen van ons lopen op hun tandvlees. Patiënten komen inmiddels weer naar de praktijk zoals voorheen, dus het is weer druk. En dan moeten we ook nog erbij vaccineren?", zegt Van der Poel. Voor veel huisartsen is het vaccineren in deze al enorm drukke tijd ondoenlijk, volgens Van der Poel. "Ik ben kapot." Een prik zetten, is niet veel werk, maar het voorbereidende werk wel, en zeker de administratie achteraf. Hij stelt: laat de praktijkhoudende huisartsen met rust. "Deze taak moet je niet op ons bord schuiven. De reguliere zorg lijdt er echt onder."

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

- ANP meldt dat 'honderden mensen' hebben aangeboden om mee te helpen met de coronazorg en -vaccinaties op Curaçao. Via het initiatief 'Extra handen voor de zorg' is een team samengesteld van 40 mensen, onder wie artsen, verpleegkundigen en ondersteunend personeel. Zij vertrekken naar verwachting vrijdag naar het eiland.

- Vrijwilligers van Het Rode Kruis hebben sinds het begin van dit jaar 2000 kwetsbare ouderen – die niet zelfstandig kunnen reizen – naar GGD-priklocaties vervoerd. "We helpen ouderen die geen beroep kunnen doen op hun familie of vrienden of alternatieve mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld vervoer via de gemeente", zegt een woordvoerder.

Betekenisgeving

Welke waarschuwingen en oproepen worden gedaan?

- In een opiniestuk in De Telegraaf roept **zorgbestuurder Marc Nelissen (MC Wetering in Amsterdam)** op om alle zorgmedewerkers zo snel mogelijk te vaccineren. Volgens Nelissen is het 'onbegrijpelijk' dat zorgpersoneel moet wachten op vaccinatie, terwijl het besmettingsgevaar en het ziekteverzuim in de zorg bovengemiddeld hoog is. Nelissen noemt het 'noodzakelijk' om de reguliere zorg overeind te houden.
- De **Britse gezondheidsautoriteiten** roepen mensen op om zich wel te laten inenten met het AstraZeneca-vaccin en zich niet te laten afschrikken door berichten dat het mogelijk bloedproppen veroorzaakt.
- De **Limburgse PVV-gedeputeerde Robert Housmans (Zorg)** roept op om mensen met antistoffen later te vaccineren. "Daarmee ontlasten we de zorg en de druk op de economie."
- Burgemeesters in het **Veiligheidsberaad** roepen dinsdag opnieuw op om de terrassen te openen. De openbare ruimte is volgens de burgemeesters schaars. Door terrassen te openen, maar ook andere plekken zoals de Hortus of Artis in Amsterdam, is de buitenruimte voor de bestuurders beter te handhaven.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- **CureVac-directeur Florian van der Mülbe** stelt dat de wereldwijde toeleveringsketen van vaccins 'in de war is', omdat de Verenigde Staten toeleveranciers van vaccinproducenten dwingen eerst de Amerikaanse orders te voldoen. Hierdoor komen bedrijven die niet in de VS willen produceren, zoals CureVac, volgens Von der Mülbe in het nauw doordat ze moeilijker aan productiematerialen komen.
- **Lareb-directeur Agnes Kant** reageert op de onderzoeksuitkomsten van Investico: "Als vrouwen al meer melden, dan weten we niet hoe dat komt. Ervaren ze meer klachten? Hebben ze daadwerkelijk klachten? Trekken ze eerder aan de bel?" **Medisch directeur Marc Kaptein van Pfizer Nederland** reageert ook: "Leeftijd heeft een veel grotere impact, omdat het immuunsysteem mee verouderd en een vaccin daarom bij ouderen soms minder goed aanslaat." Maar **onderzoeker Chahinda Ghossein-Doha (Maastricht UMC+)** noemt het ontbreken van uitgebreide seksespecifieke analyses een gemiste kans. Covid-19 raakt mannen en vrouwen niet op dezelfde manier: de ziekte is vaker dodelijk voor mannen, terwijl vrouwen vaker 'long covid' doormaken. "Wetenschappelijk kun je er niet omheen de interactie tussen geslacht en Covid-19 te onderzoeken, ook niet wat betreft behandelmethodes en medicatie."
- **De Telegraaf** meldt dat er onder het 'peloton' van aankomende vaccins één 'gamechanger' zit: het NDV-HXP-S-vaccin. De verwachting is dat het vaccin beter werkt dan de huidige vaccins en ook makkelijker te produceren is.
- **Raad van bestuur-voorzitter Mirella Minkman (Vilans)** stelt dat we lessen moeten leren uit het nieuws dat 60% van de overleden covid-19 patiënten onder de Wlz viel. Zo moeten we vooral zien dat "... langdurige zorg geen apart hokje is van de samenleving maar er integraal onderdeel van uit maakt."

Hoe wordt naar de overheid (saanpak) gekeken?

- Vandaag weer aandacht in De Telegraaf en de Volkskrant voor 'wanhopige patiënten' die op een prik wachten en daar van alles voor (zouden) doen. Het 'wrange' aan de huidige richtlijn is volgens de Volkskrant dat veel medewerkers van de vaccinatiestraten al zijn ingeënt. Dat de GGD nu medewerkers met een 'bureaufunctie' wil vaccineren om spillage tegen te gaan, zou GGD-medewerkers een 'ongemakkelijk gevoel' geven. In een reactie stelt **belangenbehartiger Irene Dingemans** dat de **Nederlandse Federatie voor Kankerpatiënten (NFK)** lang geduld en begrip heeft gehad, maar dat dit nu 'echt op' is. Volgens Dingemans moet er vanuit de overheid duidelijkheid komen over de rol van kankerpatiënten in het vaccinatieprogramma. In De Telegraaf aandacht voor Margot Tjissen (58) die 'dolgraag' een prik wil. Tjissen valt niet in een medische risicogroep, maar is toch extra voorzichtig. Nu haar partner is ingeënt, staat zij ook 'te popelen'. Ze zou graag op een reservelijst staan. „Echt, ik rijd er graag 300 kilometer voor, en kom er ook om drie uur in de nacht mijn bed voor uit als dat nodig is!”
- **LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers** noemt het voorstel van de burgemeester om de terrassen te openen 'verstandig beleid', als het leidt tot een betere naleving van de maatregelen. Kuipers voegt hier wel de waarschuwing aan toe: "Als je te snel versoepelt, kun je nog gemakkelijk ontsporen."
- Op de social mediakanalen van VWS aanhoudende kritiek op de vaccinatiestrategie. Men geeft aan de 'mouwen wel te willen opstropen', maar dit weer niet te kunnen.
- Op de social mediakanalen van VWS geven mensen aan dat er geen goede campagnevoering is over het juist gebruiken van de mondkapjes.

AstraZeneca-vaccinatiestop

- 'Vandaag D-day voor AstraZeneca-vaccin', kopt AD. De uitspraak van hoofd vaccinatiestrategie Marco Cavaleri (EMA) over het mogelijke verband tussen het AstraZeneca-vaccin en de zeldzame combinatie van bloedstolsels (trombose) en een laag aantal bloedplaatjes (trombocytopenie) wordt in de ochtendkranten en op nieuwssites benoemd, maar daarbij wordt vaak nadrukkelijk gemeld dat de 'echte' uitspraak van de veiligheidscommissie van het EMA vandaag komt.
- Omroep West, AD en Trouw stellen dat huisartsen overspoeld worden met vragen over het AstraZeneca-vaccin. AD stelt dat het nog niet duidelijk is of de tijdelijke stops invloed hebben op de vaccinatiebereidheid. De krant schrijft dat het

RIVM en de LHV het nog te vroeg vinden om daar uitspraken over te doen. NRC zet uiteen welke 'vermijdbare fouten, kleine en grote' AstraZeneca inmiddels heeft gemaakt rond het vaccin, die steeds weer nieuwe onrust veroorzaken. 'Het is afwachten hoeveel tegenslag één vaccin kan dragen', concludeert NRC. Ook checkt de krant vanochtend wat de risico's van het vaccin zijn en AD vraagt zich af of de voordelen opwegen tegen de risico's voordelen.

- Vanwege de AstraZeneca-vaccinatiestop checken AD, De Telegraaf, de Volkskrant en NRC de gestelde prognoses met betrekking tot het Nederlandse priktempo. Behalve de Volkskrant gebruiken ze allemaal de uitspraken van minister De Jonge en zijn woordvoerder. In [de Volkskrant](#) een reportage over de 'enorme' opslag aan vaccins in Oss. De Telegraaf stelt: "Het dreigt wederom een rampweek voor het Nederlandse vaccinatieprogramma te worden." De krant sluit af met de uitspraak van minister De Jonge dat het nog altijd mogelijk is om begin juli iedereen die wil geprikt te hebben: "We krijgen in de komende maanden zoveel andere vaccins geleverd." Ook in het hoofdredactioneel commentaar van krant 'Doorpakken' worden de uitspraken van de minister aangehaald. Zo is vaccineren 'de belangrijkste troef' en 'de enige echte weg uit deze crisis'. Minister De Jonge moet nu doorpakken, aldus het commentaar. "Niet meer met het voorschotelen van filmische scenario's, maar door daad naar het woord te zetten: het priktempo op te schroeven en de grote voorraad vaccins weg te werken." NRC vraagt of Nederland 1 juli nog wel gaat halen, omdat volgens de nieuwste informatie twintigers en dertigers 'eind juni' worden gevaccineerd. De uitspraak van een woordvoerder van minister De Jonge wordt aangehaald waarin wordt gesteld: "Je moet het breed zien: eind juni is de tweede helft van juni; en 1 juli is begin juli." Het AD gebruikte vanochtend een uitspraak van minister De Jonge in de krant en stelde dat de vaccinatiestops niet voor vertraging zullen zorgen. Alleen tegenvallende leveringen zorgen voor vertraging in het priktempo, stelt het AD in navolging van de minister. In de loop van de ochtend komt de krant met een online artikel over de vaccinatie-aantallen en kopt 'Vaccinatietempo opnieuw veel lager door prikpaauze AstraZeneca'.
- **LNAZ-voorzitter** Ernst Kuipers noemt het 'doodzonde' dat er is gestopt met het AstraZeneca-vaccin. Kuipers hoopt dat het programma zo snel mogelijk hervat wordt, omdat "vaccineren de weg uit deze crisis is".
- **Herman van der Weide, betrokken bij het programma tijdens de Mexicaanse griep in 2009**, uit in De Telegraaf zijn kritiek op de vaccinatiestrategie. "Het is week in, week uit ellende. De chaos wordt steeds groter, omdat je een duidelijke autoriteit die buiten de politiek om opereert, mist. Nu zijn er allerlei partijen die steeds druk uitoefenen op de minister om voorrang te krijgen bij het vaccin." Hij stelt dat partijen 'alleen maar naar elkaar gaan wijzen'. "Dan zeggen de GGD's dat ze onvoldoende vaccins van het RIVM krijgen, verwijst die instantie weer naar het ministerie en ligt het volgens het ministerie weer aan het feit dat mensen niet snel genoeg een afspraak maken."

Proefevenementen

- Het nieuws over de proefevenementen krijgt sinds de bekendmaking veel aandacht op de nieuwssites en vanochtend in de kranten. NOS, NU.nl, RTL Nieuws en de kranten delen het bericht gisteren direct door pushmeldingen. De berichten delen veelal het feitelijke nieuws. AD en De Telegraaf zoomen onder andere in op de voetbalevenementen die weer met publiek gespeeld gaan worden. De kranten stellen dat het betaalde voetbal 'blij verrast' was met de aankondiging en de hoop hebben dat er in de speelrondes daarna nog minder restricties zullen zijn. **KNVB-directeur Eric Guddé** noemt de proef een 'Mooie, nieuwe stap'. Wel zijn er vragen vanuit voetbalclubs, waaronder Ajax, over o.a. de uitvoering. In De Telegraaf geeft **LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers** aan het een 'goede ontwikkeling' te vinden omdat er bij dit soort evenementen belangrijke data kan worden verzameld. Kuipers geeft verder aan dat de evenementen een aanzet zijn om in de komende periode 'zo veel en snel als mogelijk te versoepelen'.
- **NVIC-voorzitter Diederik Gommers** vindt de evenementen een goede ontwikkeling, maar benadrukt dat het verantwoord moet gebeuren. Volgens Gommers lopen de ziekenhuizen momenteel vol en weet medisch personeel niet meer hoe ze het vol moeten houden. "Daarom mag er geen verhoogd risico zijn en moeten alle maatregelen worden gehandhaafd", aldus Gommers. Als de evenementen verantwoord worden uitgevoerd, dan kunnen ze door de spreiding van mensen zelfs helpen om het aantal besmettingen naar beneden te halen, aldus Gommers.
- De 25 burgemeesters uit het **Veiligheidsberaad** geven aan 'voorzichtig opgetogen' te zijn. **Voorzitter Hubert Bruls** noemt het een 'realistisch, goed doordacht plan'. Bruls is eveneens positief over meer mogelijkheden voor openingen eind april (Koningsdag) en begin mei (Bevrijdingsdag), maar wil zich niet uitlaten over opening van de horeca.
- **VNO-NCW** en **MKB-NL** zeggen 'verheugd' te zijn over de proefevenementen, maar stellen dat er ook zonder tests al meer mogelijk is.
- **Universitair docent staat-en bestuursrecht Manon Julicher (UU)** stelt in [Trouw](#) dat het wetsvoorstel over testbewijzen nog steeds vragen oproept. Volgens Julicher zitten de grootste vragen in de rechtszekerheid van de wet, de effectiviteit ervan en zit de wet dicht tegen een vaccinatieplicht aan.
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge geven mensen aan geen testsamenleving te willen. Een groep geeft aan bang te zijn dat een testsamenleving maar voor enkelen betaalbaar zal zijn waardoor veel mensen uitgesloten zullen worden van een normale deelname aan de samenleving.